

กลยุทธ์พีชิตธุรกิจ
และการลงทุนในโลกยุค 4.0 ที่
"เศรษฐกิจพันพอน
การค้าโตเติย
การเมืองอัครม
แต่เทคโนโลยีให้ควมหวัง"

Learn & Change Fast in 4.0

ชนะอย่างไรในยุค 4.0

ดร. ปยัคกดี มานะสันต์

Learn & Change Fast in 4.0

บนะอย่างไรในยุค 4.0

ดร.ปิยศักดิ์ มานะสันต์

SE-ED

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

ค้นหาหนังสือที่ต้องการ (รวม e-book และสินค้าที่น่าสนใจ) ได้เร็ว ทันใจ

- บน PC และ Notebook ที่ www.se-ed.com
- สำหรับ SmartPhone และ Tablet ทุกยี่ห้อ ที่ <http://m.se-ed.com> (ผ่าน browser เข้าอินเทอร์เน็ตแล้วทำ Bookmark บนจอ Home จะใช้งานได้เหมือน App ทุกประการ) หรือติดตั้ง **SE-ED Application** ได้จาก **Play Store** บน **Android** หรือจาก **App Store** บน **iOS**

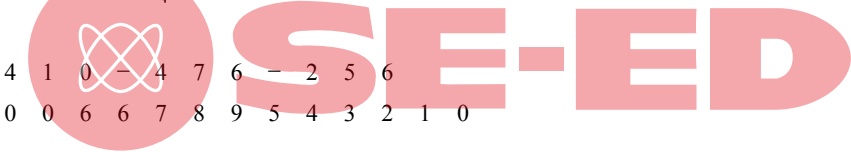
- ในกรณีที่ต้องการซื้อเป็นจำนวนมาก เพื่อใช้ในการสอน การฝึกอบรม การส่งเสริมการขาย หรือเป็นของขวัญพิเศษ เป็นต้น กรุณาติดต่อสอบถามราคาพิเศษได้ที่ ฝ่ายขาย บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน) เลขที่ 1858/87-90 ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260 โทรศัพท์ 0-2739-8222 โทรสาร 0-2739-8356-9
- หากมีคำแนะนำหรือติชม สามารถติดต่อได้ที่ comment@se-ed.com

Learn & Change Fast in 4.0

โดย ดร.ปิยศักดิ์ มานะสันต์

ราคา 220 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ในประเทศไทยตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ © พ.ศ. 2560 โดย ดร.ปิยศักดิ์ มานะสันต์ ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ดัดแปลง ทำซ้ำ จัดพิมพ์ หรือกระทำการอื่นใด โดยวิธีการใดๆ ในรูปแบบใดๆ ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อทุกประเภท หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ นอกจากจะได้รับอนุญาต

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

ปิยศักดิ์ มานะสันต์.

Learn & Change Fast in 4.0. -- กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2560.
256 หน้า.

1. การจัดการธุรกิจ. 2. การบริหารธุรกิจ I. ชื่อเรื่อง.
650

ISBN : 978-616-08-3018-3

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย

บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ 1858/87-90 ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
โทรศัพท์ 0-2739-8000

พิมพ์ที่ บริษัท วี.พี.เอ็น (1991) จำกัด เลขที่ 23/71-72 หมู่ 1 ซอยเทียนทะเล 10 ถนนบางขุนเทียน-ชายทะเล แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150 โทรศัพท์ 0-2451-3010 นายวิชัย กาญจนพัฒนา ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. 2560

คำนิยม

ในปัจจุบันเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งจากภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวนและคาดเดายาก จากการแข่งขันทางการค้าและการลงทุนที่เข้มข้น จากความเหลื่อมล้ำทางชนชั้นที่รุนแรง และจากปัญหาสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติต่างๆ ทำให้การดำเนินธุรกิจและการลงทุนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ขณะเดียวกัน เทคโนโลยีและนวัตกรรมในปัจจุบันที่ก้าวล้าอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็น Digital Technology, Nanotechnology รวมไปถึง FinTech หรือ Financial Technology ที่แม้ว่าจะนำมาซึ่งความสะดวกสบายในชีวิตประจำวัน และนำไปสู่การพัฒนาในเชิงธุรกิจและเศรษฐกิจ แต่ก็ทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบขึ้น ระหว่างผู้ที่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดังกล่าว กับผู้ที่ยังไม่สามารถปรับตัวได้ทัน

ในส่วนของประเทศไทย แนวทางการพัฒนาของภาครัฐผ่านทางนโยบาย Thailand 4.0 เป็นคำตอบหนึ่งของความท้าทายข้างต้น โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยผ่าน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย การผลักดันโครงการโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจขนาดใหญ่ รวมถึงการผลักดันโครงสร้างพื้นฐานด้านการเงินผ่านระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-payment) ซึ่งในประเด็นเหล่านี้ กระทรวงการคลังในฐานะกลไกหนึ่งของภาครัฐ ได้ผลักดันโครงการต่างๆ เพื่อให้แนวนโยบายเหล่านี้สัมฤทธิ์ผลเชิงรูปธรรม เช่น การผลักดันกองทุน Thailand Future Fund เพื่อให้ภาคเอกชนมีโอกาสร่วมลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน การจัดตั้งกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมถึงการพัฒนาระบบ Promptpay เป็นต้น

ทั้งหมดนี้ เป็นความพยายามของภาครัฐในการก้าวข้ามผ่านความท้าทายข้างต้น แต่ในส่วนของภาคธุรกิจและการลงทุนส่วนบุคคลนั้น หลังจากที่ได้อ่านหนังสือที่เขียนโดย ดร. ปิยศักดิ์ มานะสันต์ เล่มนี้แล้ว ผมเชื่อว่าผู้อ่านจะสามารถเข้าใจ วิเคราะห์ รวมถึงพัฒนากลยุทธ์ที่จะพิชิตความท้าทายต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากหนังสือเล่มนี้ได้จับประเด็นเหล่านี้ไว้ทั้งหมด รวมถึงนำเสนอผลกระทบของกรณีต่าง ๆ ในอนาคตได้อย่างครบถ้วน

โดยส่วนตัวแล้วนั้น ผมได้รู้จัก ดร. ปิยศักดิ์ ตั้งแต่ครั้งที่ยังเป็นข้าราชการสังกัดสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ในช่วงที่ผมยังดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สศค. โดยประเด็นที่ ดร. ปิยศักดิ์ สามารถทำได้ดีคือ การวิเคราะห์ประเด็นด้านเศรษฐกิจโลก ทำให้สามารถช่วยงาน สศค. รวมถึงกระทรวงการคลังได้มาก เมื่อครั้งเกิดวิกฤตการณ์การเงินโลกในปี 2551-2552 ซึ่งในครั้งนั้นกระทรวงการคลังได้จัดตั้งคณะกรรมการติดตามประสานงานแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในภาวะฉุกเฉิน เป็นการเร่งด่วนเพื่อติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และ สศค. ได้รับมอบหมายให้เป็นเลขานุการของคณะกรรมการนี้ ซึ่ง ดร. ปิยศักดิ์ในฐานะหนึ่งในคณะทำงานได้ทำหน้าที่อย่างดียิ่ง และในท้ายที่สุดเศรษฐกิจไทยก็สามารถรอดพ้นวิกฤตดังกล่าวได้

สำหรับผมแล้ว ดร. ปิยศักดิ์เป็นดั่งน้องรักคนหนึ่งของผม ดังนั้น เมื่อผมได้รับคำเชิญจาก ดร. ปิยศักดิ์ให้เขียนคำนิยมในหนังสือเล่มนี้ ผมจึงรู้สึกยินดีและเป็นเกียรติ และเมื่อได้อ่านต้นฉบับของหนังสือเล่มนี้ นอกจากจะได้รับความรู้ และถึงวิเคราะห์ที่เฉียบคมแล้ว ยังได้อรรถรสและความเพลิดเพลินในการอ่านด้วยเช่นกัน ผมจึงหวังว่าผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้

ดร. สมชัย ลัจจพงษ์

ปลัดกระทรวงการคลัง

คำนิยม

โลกยุคใหม่จะเปลี่ยนไปจากอดีตค่อนข้างมาก พวกเราจะอยู่ในโลกที่มีความผันผวนเยอะ ความไม่แน่นอนสูง มีความสลับซับซ้อนและคลุมเครือมากขึ้น โดยเทคโนโลยีในยุค 4.0 ที่แม้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับบางธุรกิจที่เรียนรู้เร็ว ที่จะนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ แต่ก็สามารถทำให้บางธุรกิจที่ปรับตัวช้าต้องถูกกระทบอย่างรุนแรงจนอาจถึงขั้นล้มละลาย (Disrupt) เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์แบบเก่าที่ใช้น้ำมันอาจจะถูกกระทบอย่างรุนแรงจากเทคโนโลยีรถยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle : EV) หรือธุรกิจบริการ เช่น โรงแรม อาจจะถูกแย่งยอดขายจากธุรกิจแบบแบ่งปันห้องให้เช่า ผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ เช่น Airbnb หรือ TripAdvisor เป็นต้น ในขณะที่ธุรกิจสถาบันการเงินก็อาจถูกกระทบด้วยการเงินผ่านเทคโนโลยี (Fintech) ใหม่ๆ เช่น การโอนเงินผ่านอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้สถาบันการเงินต้องทบทวนรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่มีอยู่เดิมให้สามารถดำรงอยู่ได้ในยุค 4.0

การที่ธุรกิจจะประสบความสำเร็จในโลกยุคใหม่ต้องพร้อมเรียนรู้ตลอดเวลาและปรับตัวให้เร็ว ซึ่งต่างจากอดีตที่พยายามสร้างธุรกิจให้ใหญ่โตเพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) แต่โลกในอนาคตเราต้องใช้หลัก "Economies of Speed" มาแทน เพื่อให้ "เร็วกว่าได้เปรียบ" ฉะนั้น คนและธุรกิจที่ปรับตัวตอบสนองต่อบัจจัยต่างๆ ได้เร็วกว่าจะได้เปรียบ ซึ่งการจะปรับตัวได้เร็ววันนั้น จะต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ให้เร็วเช่นกัน ดังแนวคิดที่ว่า "Learn Fast, Change Fast"

ผมเชื่อว่า หนังสือเล่มนี้จะทำให้ผู้อ่านเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว หรือ “Learn Fast” เนื่องจาก ดร. ปิยศักดิ์ ได้รวบรวมและวิเคราะห์ผลของปัจจัยต่าง ๆ ต่อโลกในยุค 4.0 ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน รวมถึงให้คำแนะนำว่าจะปรับตัวหรือ “Change Fast” อย่างไร ในโลกยุคใหม่ที่ผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ

ผมหวังว่าผู้อ่านจะได้ประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้

ดร. เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
นโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

คำนิยม

ผมรู้จัก ดร. ปิยศักดิ์ มานะสันต์ ในฐานะนักเศรษฐศาสตร์ หัวหน้าฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ของธนาคารเกียรตินาคิน ดร. ปิยศักดิ์ เป็นนักเศรษฐศาสตร์รุ่นใหม่ไฟแรง ที่รอบรู้ และทำงานหนัก ที่ผมติดตามผลงานมาอย่างต่อเนื่อง

และผมได้อ่านต้นฉบับหนังสือ “Learn & Change Fast in 4.0 – *ชนะอย่างไรในยุค 4.0*” ของ ดร. ปิยศักดิ์ ด้วยความสนใจยิ่ง

คำถามสำคัญที่หนังสือเล่มนี้พยายามตั้งคำถาม และเปิดประเด็นคือ *ธุรกิจและการลงทุนควรต้องปรับตัวและเตรียมพร้อมอย่างไร ในยุคที่โลกเต็มไปด้วยปัจจัยที่คาดเดาได้ยาก มีแนวโน้มและกระแสที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่มีผลกระทบสำคัญต่อโมเดลธุรกิจและการลงทุนในด้านต่างๆ แนวโน้มทางการเมืองที่กำลังต่อต้านกระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นแรงขับเคลื่อนของเศรษฐกิจโลกในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา และความเสียงด้านการเมืองในหลายประเด็น*

ประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจ ชวนให้ขบคิด และเกี่ยวข้องกับคนหลายฝ่าย ทั้งผู้บริหารและนักธุรกิจที่ควรต้องประเมินว่าแนวโน้มที่กำลังจะเกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจของตนอย่างไร นักลงทุนที่จำเป็นต้องวิเคราะห์ว่าการลงทุนของตนจะถูกกระทบจากกระแสนี้อย่างไร และควรต้องปรับเปลี่ยนวิธีการลงทุนหรือไม่อย่างไร หรือแม้แต่ผู้กำหนดนโยบาย

และภาครัฐก็ยังคงต้องขบคิดว่าบทบาทของตนจะถูกเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และมีความจำเป็นต้องปรับตัวอย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน

หนังสือเล่มนี้ จึงเป็นเหมือนทั้งคู่มือและแบบฝึกหัด ในการเริ่มคิดถึงผลกระทบจากสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แม้สิ่งที่บรรยายไว้ในหนังสือคงจะไม่ได้เกิดขึ้นเหมือนที่ผู้เขียนคาดไว้ทั้งหมด หรืออาจเกิดสิ่งที่แตกต่างไปในทางตรงกันข้ามก็ได้ (ก็อนาคตมันทำนายยากนี่ครับ) แต่ก็ยังเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี ในการคิดถึงผลกระทบของกรณีต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเตรียมพร้อมรับมือได้อย่างทันท่วงที

ผมเชื่อว่าในโลกที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน มีความซับซ้อน และคลุมเครือ นอกจากการเตรียมความพร้อม และการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมแล้ว นักลงทุนและนักธุรกิจจำเป็นต้องมีสิ่งที ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Agility” (ผมยังนึกคำแปลภาษาไทยไม่ออก) นั่นคือ ความสามารถที่เข้าใจสถานการณ์แวดล้อม พร้อม ๆ กับการคล่องตัวและความสามารถปรับเปลี่ยนแผนการรับมือสถานการณ์ที่คาดเดาได้ยากและเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็วได้อย่างทันท่วงที

ท้ายนี้ ผมขอแสดงความยินดีต่อ ดร. ปิยศักดิ์ ที่ได้รวบรวมข้อเขียน และบทความ ออกมาเป็นหนังสือดีๆ อีกเล่มหนึ่ง หวังว่าผู้อ่านจะได้รับ ความรู้ ความบันเทิง และประโยชน์จากการอ่านหนังสือเล่มนี้ไม่มากนักน้อย

บรรยง พงษ์พานิช

ประธานกรรมการบริหาร

ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)

คำนิยม

การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่เปราะบางและกระท่อนกระแท่น ประกอบกับความผิดหวังหรือสิ้นหวังของคนจำนวนมากที่เห็นช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนขยายกว้างขึ้นมาโดยตลอดได้ นำมาสู่ปรากฏการณ์ Brexit และการได้รับชัยชนะอย่างไม่คาดฝันของ โดนัลด์ ทรัมป์ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศพัฒนาแล้วขาดความเชื่อมั่น ทั้งในผู้นำทางการเมืองกลุ่มเดิม และนโยบายเศรษฐกิจที่เปิดกว้าง ซึ่งสนับสนุนระบบตลาดเสรีและโลกาภิวัตน์

ปรากฏการณ์ดังกล่าวยิ่งทำให้การทำความเข้าใจกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนการคาดการณ์อนาคตยุ่งยากและสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น นักวิเคราะห์หลายคนรวมทั้งตัวผมเองด้วย คาดการณ์ผิดพลาดและต้องกลับมาทบทวนแนวคิดและการประเมินเศรษฐกิจใหม่ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสมมติฐานและแนวคิดเดิมที่มีอยู่นั้นล้าสมัยไปแล้วหรือไม่

หนังสือเล่มล่าสุดของ ดร.บียัคกี้ ที่ได้รวบรวมและวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงที่ได้เกิดขึ้นอย่างละเอียดถี่ถ้วน จึงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับท่านผู้อ่าน ที่ต้องการจะแสวงหาความเข้าใจที่ถ่องแท้มากยิ่งขึ้นในโลกยุคใหม่ ที่เรียกได้ว่าเป็นโลกที่เต็มไปด้วยความผันผวน ความไม่แน่นอน ความสลับซับซ้อน และความคลุมเครือ

ผมเชื่อว่าพัฒนาการทางเทคโนโลยีนั้นมีความสำคัญยิ่งต่อวิวัฒนาการทางเศรษฐกิจและการเมืองที่กล่าวถึงข้างต้น เช่น การลดลงของแรงงานในภาคอุตสาหกรรม ที่ประธานาธิบดีทรัมป์โทษว่าเป็นเพราะการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมของประเทศต่างๆ ในเอเชียนั้น มีบทวิเคราะห์ที่สรุปชัดเจนว่า

การลดลงของการใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมของสหรัฐฯ นั้น 80% เกิดจากการทดแทนแรงงานด้วยหุ่นยนต์ (Robotics หรือ Automation) ดังนั้น การทำความเข้าใจและเตรียมรับมือกับผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงจากเทคโนโลยี 9 แขนงที่ ดร.ปิยศักดิ์ได้เขียนถึงในหนังสือเล่มนี้ จึงเป็นเรื่องสมควรที่จะให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ดังที่เคยกล่าวในครั้งก่อน ผมขอสนับสนุนและชมเชยนักเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ เช่น ดร.ปิยศักดิ์ ที่ได้อุทิศเวลาเพื่อจัดทำ รวบรวมข้อมูล และบทวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจที่มีประโยชน์มานำเสนอ เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสเข้าถึงและเข้าใจประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อการทำธุรกิจและดำเนินชีวิตประจำวันครับ

ดร. ศุภาวุฒิ สายเชื้อ

กรรมการผู้จัดการ สายงานวิจัย

บล. ภัทร จำกัด (มหาชน)

SEED

คำนำ

ในปี 2559 เป็นต้นมา ได้เกิด 4 ปรากฏการณ์ที่เป็น "ตัวเปลี่ยนเกม (Game Changer)" ของเศรษฐกิจและสังคมโลกในระยะต่อไป 4 ปรากฏการณ์นั้น ได้แก่

1. การขับเคี่ยวเชิงความคิดของกระแสเสรีนิยมกับอนุรักษนิยม

ขวาจัด ดังจะเห็นตัวอย่างได้จากจุดยืนที่แตกต่างระหว่าง ประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ ของสหรัฐฯ ที่พร้อมเปิดประเทศ กับ ประธานาธิบดีเอ็มมานูเอล มาครง ของฝรั่งเศส ที่พร้อมปฏิรูปและเปิดเสรีด้านต่างๆ

2. กระแสต่อต้านโลกาภิวัตน์

ทั้งที่เห็นอย่างชัดเจน การตั้งกำแพงภาษี การห้ามผู้อพยพเข้าประเทศ และที่ปิดบังซ่อนเร้น เช่น การใช้มาตรการกีดกันการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barrier) ต่างๆ ที่มีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. กระแสความเสี่ยงของสงครามที่มีมากขึ้น

ทั้งในตะวันออกกลาง เช่น กатарี ซีเรีย และในคาบสมุทรเกาหลี รวมถึงการสั่งสมแสนยานุภาพของมหาอำนาจโลก ทั้งสหรัฐฯ จีน รัสเซีย และซาอุดีอาระเบีย

4. กระแสเทคโนโลยีพลิกโลก (Disruptive Technology)

เช่น รถยนต์ไฟฟ้า ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และเทคโนโลยีด้านการเงิน (Fintech) ที่แม้จะเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกสบาย แต่ก็ทำให้ธุรกิจเดิมถูกกระทบอย่างรุนแรง รวมถึงนำมาสู่การว่างงานอย่างมหาศาล

ปรากฏการณ์ทั้งสี่นี้ทำให้โลกอนาคตในยุค 4.0 เป็นโลกที่ “เศรษฐกิจ
ผันผวน การค้าโดดเดี่ยว การเมืองอึมครึม แต่เทคโนโลยีให้ความหวัง”
ซึ่งการที่นักธุรกิจและนักลงทุนจะสามารถผ่านพ้นและได้ชัยชนะท่ามกลาง
ปรากฏการณ์ทั้งสี่นั้น จะต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ รวมถึงมีกลยุทธ์
เพื่อพิชิตความท้าทายต่างๆ

หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ท้าทายต่างๆ ข้างต้น
พร้อมนำเสนอกลยุทธ์เพื่อพิชิตความผันผวนจากปัจจัยต่างๆ เหล่านั้น

ผู้เขียนหวังว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นตั้งคัมภีร์ที่อธิบายให้เห็นถึงปัจจัย
ต่างๆ เสนอแนะวิธีในการลงทุน กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ และหลักการ
บริหารจัดการความเสี่ยงในโลกยุค 4.0 อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในธุรกิจ
และการลงทุนในอนาคต

สารบัญ

บทนำ.....	19
1 ภูมิทัศน์โลกในยุค 4.0.....	27
2 เศรษฐกิจ ตลาดเงิน ตลาดทุนโลก และไทยในยุค 4.0.....	49
3 เทคโนโลยีและธุรกิจแห่งอนาคตในยุค 4.0.....	85
4 VUCA กลยุทธ์ทางความคิดเพื่อพิชิตธุรกิจ และการลงทุนในโลกยุค 4.0.....	123
● The Fourth Industrial	
Fintech.....	155
Bitcoin และ Blockchain.....	159
เฟซบุ๊ก vs กูเกิล.....	163
อวสานโลกน้ำมัน.....	167
5 คำถามกับ Prompt Pay.....	173
Uber คมนาคมแห่งอนาคต.....	179

ACD กับ Fintech.....	183
Blockchain Revolution.....	187
Fintech บทเรียนจากเมืองจีน.....	193

● Trump vs Clinton Series

จุดจบโลกาภิวัตน์.....	199
เลือกตั้งกับเศรษฐกิจ	203
สี่ปีข้างหน้าภายใต้ประธานาธิบดีคนใหม่.....	209
จดหมายถึง CEO Thailand Inc.....	213
จุดเริ่มต้นของจุดจบ	217

● Trumponomics Series

พันพวน โดดเดี่ยว และฮิมคริม.....	223
กำเนิดสงครามการค้า.....	227
อนาคตของธนาคารในฐานะปลิงดูดเลือด.....	231
เศรษฐกิจกับการเมือง	237

● Other Interesting Topics

ก้าวต่อไปหลัง Brexit	243
Eurovision 2020	247

● บทส่งท้าย 251

บทนำ

ในปัจจุบันโลกธุรกิจและการลงทุน มีปัจจัยนานับประการที่ทำให้การดำเนินธุรกิจและการลงทุนไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้ โดยเฉพาะโลกในยุค 4.0 ที่เต็มไปด้วยปัจจัยที่คาดเดายาก ไม่ว่าจะเป็น

1. แนวนโยบายของ โดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีคนที่ 45 ของสหรัฐอเมริกาที่รุนแรงและผันผวน
2. กระแสต่อต้านโลกาภิวัตน์ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในหลายประเทศทั่วโลก
3. กระแสความตึงเครียดทางการเมืองระหว่างประเทศที่นำไปสู่การเผชิญหน้าและความเสี่ยงเชิงภูมิรัฐศาสตร์
4. เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์อย่างมหาศาลกับมวลมนุษยชาติ ทั้งในแง่ของประสิทธิภาพการผลิตและนำความสะดวกสบายมาสู่ชีวิตประจำวัน แต่ก็พลิกโฉมรูปแบบธุรกิจที่มีอยู่เดิม และนำไปสู่การว่างงานอย่างมหาศาล

หนังสือเล่มนี้จึงพยายามที่จะอธิบายปัจจัยต่างๆ ชำรงต้น เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับนักธุรกิจและนักลงทุน รวมถึงนำเสนอกลยุทธ์เพื่อพิชิตความผันผวนจากปัจจัยเหล่านี้ ผ่านหลักการ **VUCA Risk Management (การบริหารจัดการความเสี่ยงด้วยหลัก VUCA)** ที่ใช้เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมในยามสงคราม

โดยใน บทที่ 1 ภูมิลักษณะโลกในยุค 4.0 จะปูพื้นให้ผู้อ่านได้ทราบถึงกรอบการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจยุคใหม่ เริ่มตั้งแต่ยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สองที่นำไปสู่ข้อตกลงเบรตตันวูดส์ (Bretton Woods) ที่เป็นข้อตกลงประวัติศาสตร์และเป็นการจัดระเบียบด้านเศรษฐกิจการเงินโลก ซึ่งนำมาสู่การเปิดเสรีการค้าการลงทุน สืบเนื่องสู่กระแสโลกาภิวัตน์ที่รุ่งเรืองกว่า 2 ทศวรรษ ก่อนที่จุดอ่อนของกระแสดังกล่าวจะขยายตัว ทำให้เกิดผู้ชนะและผู้แพ้ และนำมาสู่ยุคต่อต้านโลกาภิวัตน์ และการถือกำเนิดของยุคประธานาธิบดีทรัมป์ในที่สุด

จากนั้น จะนำผู้อ่านเข้าสู่รูปแบบของเศรษฐกิจในยุค **Trumponomics** หรือยุคที่นโยบายเศรษฐกิจทรัมป์แตกต่างจากยุคก่อนหน้า ที่ผู้เขียนมองว่าหากทรัมป์ทำได้ตามที่ประกาศไว้จริง จะนำไปสู่รูปแบบเศรษฐกิจที่เรียกว่า **Boom-Bust Cycle** หรือ **การที่เศรษฐกิจขยายตัวสูงก่อนจะตกต่ำอย่างรวดเร็ว** อันเป็นผลจากการที่นโยบายภาครัฐจะผลักดันให้เศรษฐกิจร้อนแรงเกินปัจจัยพื้นฐาน นำไปสู่การขึ้นดอกเบี้ยอย่างรวดเร็ว และทำให้เศรษฐกิจชะงักในที่สุด นอกจากนั้น ยังวิเคราะห์ถึงผลกระทบของกระแสต่อต้านโลกาภิวัตน์ที่นำไปสู่รูปแบบการโดดเดี่ยวทางการเมืองของโลกตะวันตก ซึ่งจะทำให้โลกเสี่ยงขึ้นจากการลั่งสมกำลังอาวุธขึ้นอีกครั้ง

โดยในบทนี้ จะเน้นที่จะปูพื้นให้ผู้อ่านทราบถึงกรอบผลกระทบของเศรษฐกิจและสังคมโลกต่อแนวโน้มนโยบายของประธานาธิบดีทรัมป์เป็นหลัก ทั้งนี้ข้อสรุปของบทที่ 1 คือ **ภาพของโลกในยุคต่อไปก็คือโลกที่เศรษฐกิจผันผวน การค้าโดดเดี่ยว การเมืองอึมครึม และมีความเสี่ยงต่อภาวะ**

Boom–Bust Cycle รวมทั้งสงครามต่างๆ ทั้งสงครามการค้า สงครามค่าเงิน รวมถึงสงครามจริงๆ

ใน บทที่ 2 เศรษฐกิจและตลาดเงินตลาดทุนโลกและไทยในยุค 4.0 จะเริ่มเป็นการเจาะลึกถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่จะทำให้ทิศทางเศรษฐกิจ การเงิน และการลงทุนโลกเปลี่ยนไป 4 ประการคือ

1. แนวนโยบายเศรษฐกิจทั่วโลกที่เริ่มเปลี่ยนจากการใช้นโยบายการเงิน (Monetary Policy) เป็นการใช้นโยบายการคลัง (Fiscal Policy) เป็นหลัก
2. เงินเพื่ออาจจะเริ่มกลับมาเพิ่มขึ้น แต่ความผันผวนก็จะมีมากขึ้นเช่นกัน
3. หนี้ทั่วโลกที่ยังสูง อาจะยังกีดตันการใช้จ่ายมิให้เติบโตได้มาก
4. สังคมสูงวัยทั่วโลก ที่ยังกีดตันทำให้เศรษฐกิจยังไม่สามารถเติบโตได้เต็มที่

หลังจากนั้น บทที่ 2 จะนำผู้อ่านเข้าสู่การวิเคราะห์เศรษฐกิจในแต่ละประเทศ โดย

1. เศรษฐกิจสหรัฐ กลับมาขยายตัวสู่ระดับศักยภาพอีกครั้ง แต่หลังจากการเข้ารับตำแหน่งของ โดนัลด์ ทรัมป์ ภาพเศรษฐกิจของสหรัฐาก็เปลี่ยนไปชัดเจน โดยยุคประธานาธิบดีทรัมป์จะเป็นยุคแห่งความผันผวนและคาดเดาได้ยากขึ้น

2. เศรษฐกิจยุโรป ที่เริ่มฟื้นตัวขึ้นอย่างช้าๆ แต่ก็เผชิญกับความเสียหายหลักสองประการ อันได้แก่ เรื่องการเมืองในแต่ละประเทศที่พรรคขวาจัดได้รับความนิยมมากขึ้น และเรื่องการเจรจาขอออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของอังกฤษ (Brexit)

3. เศรษฐกิจญี่ปุ่น ที่แม้ว่าฟื้นขึ้นในระยะสั้น แต่ก็เผชิญกับปัญหาเชิงโครงสร้างสำคัญ อันได้แก่ ปัญหาสังคมสูงวัยที่จะกดดันศักยภาพเศรษฐกิจญี่ปุ่นระยะยาว

4. เศรษฐกิจจีน ที่กำลังเผชิญความเสี่ยงสำคัญ 3 ประการคือ

1. หนี้ที่สูงและเพิ่มขึ้นค่อนข้างเร็ว
2. เงินทุนไหลออก และ
3. ฟองสบู่ภาคอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งหากรัฐบาลไม่สามารถบริหารจัดการให้เศรษฐกิจค่อยๆ ชะลอลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป (Soft Landing) แล้ว อาจทำให้เศรษฐกิจตกต่ำรุนแรงได้

5. เศรษฐกิจไทยที่กำลังเผชิญกับภาวะ New Normal ที่เศรษฐกิจมีทิศทางชะลอลงอย่างต่อเนื่อง และศักยภาพเศรษฐกิจที่ลดลง อันเป็นผลจากสี่ปัจจัยคือ

1. ภาวะหนี้ที่สูงขึ้น
2. สังคมสูงวัยที่ทำให้กำลังแรงงานลดลง
3. ความสามารถในการแข่งขันของไทยลดลง และ
4. ปัจจัยทางการเมืองส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นประชาชน

เมื่อภาพเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจสำคัญมีลักษณะเป็น New Normal รวมทั้งมีความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นแล้ว ภาพของอิมการลงทุนจะเป็นเช่นไรนั้น บทที่สองได้นำเสนออิมการลงทุน รวมถึงคำแนะนำในการลงทุน

โดยในส่วนของอิมการลงทุนในยุค 4.0 นั้น บทที่สองได้นำเสนอไว้ 5 อิม อิมที่หนึ่ง ได้แก่ กระแสต่อต้านโลกาภิวัตน์ที่มีแนวโน้มจะรุนแรงขึ้นหลังจากกระแสได้ถูกจุดติดในสหรัฐฯ ฯ และยุโรป อิมที่สอง ได้แก่ กระแสการกลับมาของเงินเฟ้อ ซึ่งเป็นผลจากการผลักดันของนโยบายทรัมป์

และต้นทุนการผลิตที่เริ่มปรับเพิ่มขึ้นทั่วโลก อีเอ็มที่สาม ได้แก่ การฟื้นขึ้นของราคาสินค้าโภคภัณฑ์โดยเฉพาะน้ำมัน อันเป็นผลจากข้อตกลงของประเทศกลุ่มโอเปกและนอกกลุ่ม อีเอ็มที่สี่ ได้แก่ แนวโน้มดอกเบี้ยนโยบายและผลตอบแทนพันธบัตรที่อาจปรับสูงขึ้น และอีเอ็มสุดท้าย ได้แก่ การกลับมาของโลกหลายชั่วอานาจ

เมื่ออีเอ็มการลงทุนเป็นเช่นนั้น บทที่สองได้เสนอข้อแนะนำการลงทุนสี่ประการ คือ

1. ในระยะสั้น การลงทุนในหุ้นสหรัฐฯ ยังน่าสนใจ ขณะที่ในระยะยาว การลงทุนหุ้นในยุโรปก็ที่น่าสนใจ
2. การเปลี่ยนรูปแบบการลงทุนจากพันธบัตรมายังหุ้นมากขึ้น
3. การลงทุนในสินค้าโภคภัณฑ์เริ่มน่าสนใจ
4. ทิศทางค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ น่าจะยังแข็งค่าขึ้นจากปัจจัยพื้นฐาน แต่ก็มีปัจจัยด้านสำคัญที่ทำให้เงินดอลลาร์อาจไม่แข็งค่าขึ้นมากดังที่ควรจะเป็น ดังนั้น การลงทุนในอัตราแลกเปลี่ยนจึงมีความเสี่ยงสูง

กล่าวโดยสรุป บทที่สองชี้ถึง จุดเปลี่ยนของเกมการลงทุน อันเป็นผลจากกระแสต่อต้านโลกาภิวัตน์ การเข้ามาของรัฐบาลทรัมป์ ความเสี่ยงของสงครามการค้าที่เพิ่มขึ้น และแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของเงินเฟ้อ รวมถึงนำเสนอกลยุทธ์ในการลงทุนใหม่ๆ อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงเชิงนโยบายที่สูงขึ้น ทำให้ความอึมครึม ไม่นั่นอน รวมถึงความผันผวนในตลาดการเงินยิ่งเพิ่มขึ้น ภาคธุรกิจจะสามารถใช้เทคโนโลยี 4.0 เพื่อให้ชนะในเกมนี้ได้ อย่างไรก็ตาม บทที่สามจะตอบคำถามเหล่านี้

ใน บทที่ 3 เทคโนโลยีและธุรกิจแห่งอนาคตในยุค 4.0 นั้น เริ่มต้นด้วยการผสาน 2 คำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับ “เทคโนโลยี 4.0” เข้าด้วยกัน อันได้แก่ การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Fourth Industrial

“เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ก้าวล้ำ แม้จะนำมาซึ่งการพัฒนาในเชิงธุรกิจ แต่ก็ทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้ที่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดังกล่าว กับผู้ที่ไม่สามารถปรับตัวได้ทัน... หลังจากได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว ผมเชื่อว่าผู้อ่านจะสามารถเข้าใจ วิเคราะห์ รวมถึงพัฒนากลยุทธ์ที่จะพิชิตความท้าทายต่างๆ ได้เป็นอย่างดี”

ดร. สมชัย ลัจจงพงษ์

- ปลัดกระทรวงการคลัง

“ในโลกที่มีความผันผวน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมึ่สิ่งทีภาษาอังกฤษใช้คำว่า **“Agility”** นั่นคือความสามารถที่เข้าใจสถานการณ์แวดล้อม และสามารถปรับเปลี่ยนแผนการรับมือได้อย่างทันท่วงที... หนังสือเล่มนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการคิดถึงผลกระทบของกรณีต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต”

บรรยง พงษ์พานิช

- ประธานกรรมการบริหาร ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)

“การทำความเข้าใจและเตรียมรับมือกับผลพวงการเปลี่ยนแปลงจากเทคโนโลยี 9 แขนงในหนังสือเล่มนี้ เป็นเรื่องสมควรที่จะให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง... ดร. ปิยศักดิ์ ได้รวบรวมและวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างละเอียดถี่ถ้วน เป็นประโยชน์ให้กับท่านผู้อ่านที่ต้องการจะแสวงหาความเข้าใจที่ถ่องแท้มากยิ่งขึ้นในโลกยุคใหม่”

ดร. ศุภวดี สายเชื้อ

- กรรมการผู้จัดการ สายงานวิจัย บล. ภัทร จำกัด (มหาชน)

“หนังสือเล่มนี้จะทำให้ผู้อ่านเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว หรือ **“Learn Fast”** เนื่องจาก ดร.ปิยศักดิ์ ได้รวบรวมและวิเคราะห์ผลของปัจจัยต่างๆ ต่อโลกในยุค 4.0 ได้อย่างละเอียด รวมถึงให้คำแนะนำว่าจะปรับตัวหรือ **“Change Fast”** อย่างไร ในโลกยุคใหม่ที่ผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ”

ดร. เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ

- ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

www.se-ed.com

[sbc.fans](https://www.facebook.com/sbc.fans)

ISBN 978-616-08-3018-3

9 786160 830183

220 บาท

บริหารธุรกิจ - การจัดการธุรกิจ